

Sygn. akt I PK 75/04

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2004 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jadwiga Skibińska-Adamowicz (przewodniczący)

SSN Józef Iwulski

SSN Maria Tyszel (sprawozdawca)

Protokolant Anna Pęsko

w sprawie z powództwa Z. T.

przeciwko Polskim Kolejom Państwowym Spółce Akcyjnej - Zakładowi

Infrastruktury Kolejowej w K. w likwidacji

o odprawę,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw

Publicznych w dniu 21 grudnia 2004 r.,

kasacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w K. z dnia 15 grudnia 2003 r.,

zmienia zaskarżony wyrok w pkt I oraz poprzedzający go

wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 27 marca 2003 r. w pkt I

w ten sposób, że oddala powództwo nie obciążając powoda

kosztami postępowania.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy w K. wyrokiem z dnia 15 grudnia 2003 r., zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 27 marca 2003 r. i zasądził od Polskich Kolei Państwowych Spółki Akcyjnej Zakładu Infrastruktury Kolejowej w likwidacji w K. na rzecz Z. T. kwotę 12.303,54 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 7 lutego 2002 r. do dnia zapłaty, w pozostałej części apelację oddalił.

Za bezsporne w sprawie, Sąd Rejonowy uznał, że powód był zatrudniony w PKP Przedsiębiorstwie Państwowym Zakładzie Infrastruktury Kolejowej w K. od dnia 1 września 1970 r. do dnia 30 września 2000 r. Jego stosunek pracy uległ rozwiązaniu na zasadzie porozumienia stron z przyczyn leżących po stronie pracodawcy. Pozwany wypłacił powodowi w związku z tym rozwiązaniem stosunku pracy kwotę 3.825,60 zł. a na podstawie Paktu Gwarancji Pracowniczych rekompensatę w kwocie 6.219,66 zł, oraz w oparciu o przepisy Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” kwotę 7.651,20 zł. Powód w pozwie złożonym w dniu 22 stycznia 2002 r. domagał się od strony pozwanej kwoty 30.000 zł tytułem jednorazowej odprawy przewidzianej w art. 49 ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”. Ustawa ta weszła w życie 26 października 2000 r., a więc już po rozwiązaniu z powodem stosunku pracy. Zdaniem Sądu Okręgowego, „z brzmienia art. 48 ust. 1 tej ustawy wynika wprost jego zastosowanie do pracowników, z którymi rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w latach 2000 – 2002 ponieważ ustawa nie zawiera żadnych ograniczeń, a w szczególności nie stawia wymagania, iż art. 48 ust. 1 dotyczy sytuacji po jej wejściu w życie i dlatego też Sąd uznał, że przepis ten ma zastosowanie także i do powoda. Na działanie wstecz tej ustawy zezwala – zdaniem Sądu - art. 3 k.c. odwołujący się do brzmienia ustawy i jej celu. Powód spełnia więc wszystkie przesłanki do otrzymania odprawy w wysokości 30.000 zł. W dacie rozwiązania umowy o pracę zamieszkiwał na obszarze powiatu, w którym stopa bezrobocia jest większa niż przeciętna stopa bezrobocia. Według Obwieszczenia Prezesa GUS z dnia 27 września 2000 r. (M.P. z 2000/30/636) przeciętna stopa bezrobocia w kraju wyniosła 13,6% natomiast w

powiecie S. 21,2%. Nie zachodzą też wobec powoda przesłanki wyłączające prawo do odprawy z art. 48 ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji (...). Sąd pierwszej instancji kierując się treścią art. 50 ust. 3 w związku z art. 49 ust. 1 ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji (...) zaliczył powodowi na poczet odprawy wypłaconą już powodowi kwotę 3.825,60 zł z tytułu odprawy przewidzianej w art. 8 ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy, oraz kwotę 6.219,66 zł z Pakietu Gwarancji Pracowniczych. Zdaniem tego Sądu, „brak było natomiast podstaw do zaliczenia na poczet odprawy kwoty 7.651,20 zł wypłaconej na podstawie Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy, gdyż ta regulacja stanowi odrębne od ustawy źródło prawa i nie podlega wyłączeniu przewidzianemu z art. 50 ust. 3 ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji, jest bowiem wynikiem porozumień zbiorowych między pracodawcą i pracownikami a z § 6 tego Układu wynika, że przewidziane w nim odszkodowanie przysługuje pracownikom nie z tytułu rozwiązania umowy o pracę, lecz z tytułu skrócenia (utruty) okresu wypowiedzenia”.

Rozpoznając apelację strony pozwanej Sąd Okręgowy skorygował wyrok Sądu pierwszej instancji uznając, że również wypłacona powodowi, na podstawie Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy, kwota 7.651,20 zł podlega zaliczeniu na poczet odprawy i zasądził na rzecz powoda 12.303,54 zł czyli różnicę pomiędzy kwotą 30.000 zł a wypłaconymi już kwotami wnoszącymi łącznie 17.696,46 zł.

Kasację od tego wyroku złożyła strona pozwana, wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa, a także o zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu uwzględniających koszty zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. Podstawę kasacji stanowiły zarzuty naruszenia prawa materialnego przez błędną wykładnię przepisu art. 49 ust. 1 i 2 w zw. z art. 48 i w zw. z art. 83 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji oraz w zw. z art. 3 k.c. i przyjęcie, że przepisy ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji uchwalonej w dniu 08 września 2000 r. ogłoszonej w dniu 12 października 2000 r. obowiązywały już w dniu 30 września 2000 r., w dacie rozwiązania z powodem umowy o pracę, a zatem stanowiły podstawę do przyznania powodowi jednorazowej odprawy pieniężnej.

Rozpoznając sprawę Sąd Najwyższy wziął pod uwagę co następuje:

Przytoczona podstawa kasacyjna jest usprawiedliwiona, a przedstawione w niej stanowisko - trafne. Wykładnię art. 48 i 49 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. Nr 84, poz. 948) przedstawił Skład Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego w uchwale z dnia 14 stycznia 2004 r., III PZP 11/93, (OSNPUS 2004, nr 9, poz. 150 uznając, że prawo do jednorazowej odprawy pieniężnej określonej w tych przepisach przysługuje tylko tym pracownikom, z którymi rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło po dniu wejścia w życie tej ustawy, czyli po dniu 26 października 2000 r. W uzasadnieniu uchwały szczegółowo są przedstawione różne metody wykładni prowadzące do przyjęcia przez Sąd Najwyższy wyrażonego w niej poglądu. Ponieważ skład orzekający w całej rozciągłości podziela to stanowisko, wobec wcześniejszego opublikowania uchwały, nie widzi potrzeby powtarzania jej wyводу prawnego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 393¹⁵ i art. 103 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.